

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 493/2025
17.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Дијане Јанковић, Милене Рашић, Мирољуба Томића и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела спречавање и ометање доказивања из члана 336. став 2. у вези става 4. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости са допунама од 28.03.2025. године и 03.04.2025. године браниоца окривљеног АА, адвоката Ђорђине Митић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу К 1074/21 од 09.09.2022. године и Вишег суда у Нишу Кж1 428/22 од 23.12.2024. године, у седници већа одржаној дана 17.04.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости са допунама од 28.03.2025. године и 03.04.2025. године, браниоца окривљеног АА, адвоката Ђорђине Митић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу К 1074/21 од 09.09.2022. године и Вишег суда у Нишу Кж1 428/22 од 23.12.2024. године, у односу на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) и став 2. тачка 1) ЗКП, док се у осталом делу исти **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу К 1074/21 од 09.09.2022. године АА оглашен је кривим због кривичног дела спречавање и ометање доказивања из члана 336. став 2. у вези става 4. Кривичног законика, за које му је претходно утврђена казна затвора у трајању од 6 (шест) месеци и новчана казна у износу од 100.000,00 динара и опозвана му је условна осуда која је окривљеном изречена правноснажном пресудом Основног суда у Нишу К 65/16 од 23.10.2020. године и узета као утврђена казна затвора у трајању од 6 (шест) месеци из те пресуде, па је окривљени осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 10 (десет) месеци, коју ће издржати по правноснажности пресуде, у просторијама у којима станује, уз примену електронског надзора, које просторије не сме напуштати, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, с тим што је одређено да ће суд, уколико окривљени једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова, самовољно напусти просторије у којима станује, одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за

извршење казне затвора и на новчану казну у износу од 100.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 3 (три) месеца по правноснажности пресуде, с тим што је одређено да ће, ако окривљени наведену новчану казну не плати у остављеном року, иста бити замењена казном затвора, рачунајући за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне, један дан казне затвора.

Истом пресудом обавезан је окривљени АА да суду на име трошкова кривичног поступка плати износ од 7.000,00 динара.

Пресудом Вишег суда у Нишу Кж1 428/22 од 23.12.2024. године делимичним усвајањем жалби окривљеног АА и његовог браниоца, адвоката Ђорђине Митић преиначена је првостепена пресуда, у делу одлуке о казни, па је Виши суд у Нишу, задржавајући као правилно утврђену казну затвора у трајању од 6 (шест) месеци и новчану казну у износу од 100.000,00 динара, на коју је, због кривичног дела спречавање и ометање доказивања из члана 336. став 2. у вези става 4. Кривичног законика, осуђен пресудом Основног суда у Нишу К 1074/21 од 09.09.2022. године и утврђену казну затвора у трајању од 6 (шест) месеци из опозване условне осуде изречене пресудом Основног суда у Нишу К 65/16 од 23.10.2020. године, применом одредбе члана 60. став 1. и став 2. тачка 2) Кривичног законика окривљеног осудио на јединствену казну затвора у трајању од 8 (осам) месеци, коју ће издржати по правноснажности пресуде, у просторијама у којима станује, уз примену електронског надзора, које просторије не сме напуштати, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, с тим што је одређено да ће суд, уколико окривљени једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова, самовољно напусти просторије у којима станује, одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора и на новчану казну у износу од 100.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 3 (три) месеца по правноснажности пресуде, с тим што је одређено да ће, ако окривљени наведену новчану казну не плати у остављеном року, иста бити замењена казном затвора, рачунајући за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне, један дан казне затвора, док су у преосталом делу жалбе окривљеног и његовог браниоца, одбијене као неосноване и првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости са допунама благовремено је поднела бранилац окривљеног АА, адвокат Ђорђина Митић, због битних повреда одредаба кривичног закона из члана 438. став 1. тачка 3), 4), 9) и 11) ЗКП и 438. став 2. тачка 1) и 2) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе или да исте укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости са допунама поднет, па је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости са допунама од 28.03.2025. године и 03.04.2025. године браниоца окривљеног АА, је неоснован у односу на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) и став 2. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен и нема прописан садржај.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, бранилац окривљеног АА, у поднетом захтеву и допуни захтева од 28.03.2025. године истиче да је побијану првостепену пресуду Основног суда у Нишу К 1074/21 од 09.09.2022. године донела судија Валентина Миладиновић Пешић, за коју тврди да је у родбинском односу са Јеленом Паповић Миладиновић, замеником јавног тужиоца, која је поднела оптужни акт у предметном поступку и њеним супругом, Драгољубом Миладиновићем, такође замеником јавног тужиоца, који је поднео оптужни предлог у поступку у коме је донета пресуда Основног суда у Нишу К 65/16 од 23.10.2020. године, која је побијаном пресудом опозвана и казна из те пресуде је ушла у састав јединствене казне на коју је окривљени осуђен том пресудом. Одбрана сматра да је такво родбинско повезивање судије и тужилаца незаконито, јер су лица која су у међусобним родбинским односима истовремено заступала и оптужни акт и одлучивала о њему. Такође сматра да је околност да су два тужиоца, који су у браку, поступала у повезаним кривичним посупцима, чији су ефекти обједињени у једној пресуди, у супротности са законом.

Поред овога, бранилац указује да је судија Валентина Миладиновић Пешић, као члан већа, раније поступала у поступку Кв 1145/23, у којем се одлучивало о предлогу за понављање поступка по пресуди К 65/16, а затим је донела побијану првостепену пресуду К 1074/21 од 09.09.2022. године, којом је управо та пресуда опозвана, због чега је, према ставу браниоца, морала бити изузета од судијске дужности, у предметном поступку. У допуни захтева од 28.03.2025. године, се наводи да је и судија Александра Мојашевић Крстић, која је као члан већа учествовала у доношењу побијане другостепене пресуде Вишег суда у Нишу Кж1 428/22 од 23.12.2024. године, морала бити изузета од судијске дужности у овом поступку јер је претходно учествовала у жалбеном поступку приликом одлучивања о жалби окривљеног, изјављеној против решења којим је одбијен захтев за понављање поступка окончаног пресудом Основног суда у Нишу К 65/16 од 23.10.2020. године.

Надаље, поднетим захтевом се истиче да је и судија Милица Грујић претходно одлучивала у жалбеном поступку Кж1 381/20, по жалби на пресуду Основног суда у Нишу К 65/16, а затим учествовала у доношењу побијане другостепене пресуде Вишег суда у Нишу Кж1 428/22 од 23.12.2024. године,

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Наиме, према одредби члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако је на главном претресу учествовао судија или судија-поротник који се морао изузети.

Одредбама члана 37. став 1. тачка 1) до 4) ЗКП предвиђене су ситуације у којима се судија или судија-поротник мора изузети од вршења судијске дужности у одређеном предмету, због неког одређеног односа и повезаности судије са учесницима поступка или са предметом.

Из наведених законских одредби произилази да се о апсолутно битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, на коју се бранилац окривљеног позива у поднетом захтеву, може говорити само уколико се ради о учествовању у суђењу, односно на главном претресу у првостепеном поступку или о одлучивању у поступку по редовном или ванредном правном средству, судије који се мора обавезно изузети из разлога прописаних у члану 37. став 1. ЗКП.

Сходно цитираним законским одредбама, по оцени Врховног суда, наводи о томе да су јавни тужиоци Јелена Паповић Миладиновић и Драгољуб Миладиновић, супружници и да су, како то истиче бранилац, поступали у „међусобно повезаним предметима“, представљају битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, која се односи искључиво на поступање судије или судије поротника и то у случају када је пресуду донео судија који је морао бити изузет.

У конкретном случају, ниједно од наведених лица није поступало као судија, већ као јавни тужиоци, у одвојеним поступцима, који су касније услед опозива условне осуде формално „повезани“ кроз институт јединствене казне, која околност не чини њихово поступање незаконитим нити ствара основ за примену одредбе члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП.

Поред овога, Врховни суд налази да околност што је судија Валентина Миладиновић Пешић раније одлучивала о захтеву за понављање поступка окончаног пресудом К 65/16, а судија Александра Мојашевић Крстић о жалби изјављеној против решења којим је одбијен захтев за понављање поступка окончаног наведеном пресудом, не представља законом предвиђене разлоге за обавезно изузеће судије од вршења судијске дужности предвиђен одредбом члана 37. став 1. ЗКП. Наиме, одлучивање о предлогу за понављање поступка је процесна радња ограничена на оцену формалних и законских претпоставки за обнову поступка и као таква не подразумева одлучивање о кривици, висини казне, нити доношење мериторног става о основаности оптужбе, при чему се у овом случају захтев за понављање кривичног поступка односи на ранији правноснажно окончан поступак, а претходно поступање судија у вези са већ окончаним предметом, не може се тумачити као процесна сметња за одлучивање у новом поступку, због чега не може бити речи о битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП.

Такође, ни околност што је судија Милица Грујић претходно одлучивала по жалби у другом предмету, који је накнадно, како је то већ раније наведено, формално „повезан“ кроз институт јединствене казне у овом кривичном поступку, не представља процесни основ да се њено учешће у овом предмету квалификује као незаконито, у смислу одредбе члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП.

Сходно свему изнетом, наводи браниоца окривљеног АА, којима се указује на битну повреду одредба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, од стране Врховног суда, оцењени су као неосновани.

Надаље, по оцени Врховног суда, истицање битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, због наводног заснивања правноснажне пресуде на незаконитом доказу - наредби о претресању стана и других просторија ОЈТ у Нишу Кпп Пов 456/21 од 23.06.2021. године, није основано.

Предметна наредба - Кпп Пов 456/21 од 23.06.2021. године, на коју указује бранилац, није изведена као доказ на главном претресу, нити је предложена од стране надлежног јавног тужиоца и предочена суду у доказном поступку, због чега није део доказног корпуса на основу кога је донета осуђујућа пресуда.

Наиме, одредбом члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП прописано је да битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако се пресуда заснива на доказу на коме се по одредбама Законика о кривичном поступку не може заснивати, осим ако је, с обзиром на друге доказе очигледно да би и без тог доказа била донета иста пресуда.

По оцени Врховног суда, у конкретном случају не може бити речи о заснивању побијане пресуде на спорној наредби, будући да није изведена као доказ у поступку, те самим тим није ни цењена у оквиру одлучујућих чињеница. У прилог томе говори и стање у списима, из којег произилази да су релевантни докази на основу којих је донета побијана пресуда, искључиво били - саслушање окривљеног, увид у видео снимак са надзорне камере у канцеларији број 26 Основног суда у Нишу за дан 07.06.2021. године, увид у спис предмета К 699/17 и службену белешку поступајућег судије Ане Вукојчић у том предмету од 15.06.2021. године, као и увид у извод из КЕ за окривљеног, који докази су изведени у доказном поступку, у складу са законом.

Дакле, како наредба о претресању стана и других просторија ОЈТ у Нишу Кпп Пов 456/21 од 23.06.2021. године није ни формално изведена као доказ, нити је била ослонац суду при одлучивању, то су наводи браниоца којима се указује да је заснивањем осуђујуће пресуде на истој, суд учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, оцењени као неосновани.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, са допунама у осталом делу је недизвољен и нема законом прописан садржај.

Дакле, осталим наводима поднетог захтева и његове допуне од 28.03.2025. године, бранилац износи став да је условна осуда из пресуде Основног суда у Нишу К 65/16 од 23.10.2020. године, незаконито опозвана доношењем побијане пресуде истог суда К 1074/21 од 09.09.2022. године и да примена одредаба о опозиву осуде и одмеравању казне у конкретном случају представља израз злонамерне и неправичне праксе нижестепених судова. Иако се овим наводима бранилац позива на дозвољен разлог за подношење ванредног правног лека – из члана 439. тачка 3) ЗКП, по оцени Врховног суда, истима се не истичу правна питања релевантна за доношење одлуке о кривичној санкцији, већ су формулисани као вредносне оцене и неслагање са начином на који су нижестепени судови оценили чињенице и применили овлашћења приликом изрицања кривичне санкције и као такви представљају повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП.

Повреду исте одредбе представљају и наводи којима бранилац истиче да приликом опозивања условне осуде, суд није у довољној мери узео у обзир све околности конкретног случаја, нарочито личне, породичне и професионалне прилике, те да би евентуалним брисањем из именика адвоката, био лишен средстава за живот и угрожен његов пословни углед.

У вези са овим, бранилац такође наводи да је у конкретном случају суд погрешно применио одредбу члана 54. став 2. ЗКП, чиме је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП.

У захтеву и његовој допуни од 28.03.2025. године, бранилац окривљеног истиче више навода којима указује на претходно формиран став судија Милице Грујић, Александре Мојашевић Крстић и Валентине Миладиновић Пешић, који потиче из ранијих предмета који нису непосредно повезани са предметним поступком, осим у погледу изрицања јединствене казне, као и на чињеницу да је судија Томислав Трајковић раније поступао у поступцима везаним за извршење казне према окривљеном, што може утицати на његову непристрасност. Међутим, како се ови наводи односе на изношење субјективних околности који би евентуално могле изазвати сумњу у непристрасност именованих судија, то исти представљају повреду одредбе члана 37. став 2. ЗКП, која је једино могла бити разматрана кроз правовремено поднет захтев за изузеће, а не кроз ванредни правни лек, сходно одредби члана 485. став 4. ЗКП.

Надаље, бранилац у захтеву износи тврдњу да је доношењем другостепене пресуде дошло до битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 3) ЗКП, јер је судија Томислав Трајковић, у својству председника Вишег суда у Нишу, на основу годишњег распореда послова, донео решење, којим је предмет распоређен у рад већу, у којем је он поступао као председник већа и донео другостепену пресуду.

Такође, наводи браниоца из допуне захтева од 28.03.2025. године, којима истиче да је у оптужном предлогу изостављена ознака закона који се примењује, док је у пресуди тај закон наведен, не представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, коју је бранилац само формално навео као разлог подношења захтева, већ евентуално недостатак у садржају пресуде односно повреду одредбе члан 424. ЗКП.

Бранилац у захтеву и допуни захтева од 28.03.2025. године истиче и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и у вези са тим оспорава разлоге правноснажних пресуда, а посебно начин на који је другостепени суд образложио своју пресуду, као и начин разматрања и оцене жалбених навода, што представља повреду одредбе члана 460. ЗКП.

Истим поднесцима, бранилац истиче и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, наводећи да је изрека пресуде неразумљива, док наводи којима указује да је првостепени суд повредио право окривљеног на одбрану тиме што није уважио поједине доказне предлоге одбране (вештачење списка и саслушање судије Ане Вукојичић), представљају повреду одредбе члана 395. ЗКП.

Наводи захтева за заштиту законитости и допуне захтева од 28.03.2025. године у преосталом делу, као и наводи допуне од 03.04.2025. године у целини, односе се на оспоравање чињеничних утврђења суда и представљају повреду одредбе члана 440. ЗКП, обзиром да се истима доводи у питање доказна вредност службене белешке коју је сачинила судија Ана Вукојичић и оспорава начин на који су судови ценили изведене доказе, уз тврдњу да су поступили супротно члану 419. став 2. ЗКП, те износи

сопствено виђење чињеничног стања и лична интерпретација догађаја, уз преиспитивање закључака суда у погледу мотива, намере и умишљаја и истицање да је дошло до повреде начела *in dubio pro geo* из члана 16. став 5. ЗКП, изношењем при томе и хипотетичког става браниоца да је до нестанка одређених делова списка могли доћи услед пропуста у раду суда.

Бранилац окривљеног у захтеву указује и на родбинску повезаност судије Валентине Миладиновић Пешић и тужилаца Јелене Паповић Миладиновић и Драгољуба Миладиновића, али како ту тврдњу не поткрепљује нити то произилази из списка предмета нити је током кривичног поступка утврђивано изнетим наводима захтева указује се на непотпуно утврђено чињенично стање (члан 440. ЗКП).

Међутим, како према одредби члана 485. став 4. ЗКП, битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 3) и 11) и став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, као и повреде чланова 16. став 5., 37. став 2., 54. став 2., 395., 419. став 2., 424., 440., 441. став 1. и 460. ЗКП, не представљају законом дозвољене разлоге за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, то Врховни суд, поднети захтев за заштиту законитости са допунама, у овом делу оцењује недозвољеним.

Поред овога, бранилац у захтеву наводи да су доношењем побијаних пресуда повређене уставне гаранције прописане чланом 32. став 2. Устава РС. Међутим, када се захтев за заштиту законитости подноси због повреде или ускраћивања људских права и слобода (члан 485. став 1. тачка 3) ЗКП), према одредби члана 484. ЗКП, уз захтев се мора доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људских права и слободе окривљеног или другог учесника у поступку, која су зајамчена Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима, па како бранилац окривљеног уз захтев за заштиту законитости није доставио одлуку Уставног суда која се односи на окривљеног или другог учесника у поступку, то по оцени Врховног суда, поднети захтев у овом делу, нема прописан садржај.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) и став 2. тачка 1) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости са допунама, Врховни суд је, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, исти у односу на ове повреде закона, одбио као неоснован, док је на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, у односу на део захтева који је оцењен недозвољеним, те на основу члана 487. став 1. тачка 3) ЗКП у вези члана 484. ЗКП у односу на део захтева који нема прописан садржај, исти одбацио и одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Светлана Томић Јокић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић